

ATSPARUMO KORUPCIJAI REIKALAVIMŲ GINČŲ KOMISIJOJE PRIE SOCIALINĖS
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS ĮGYVENDINIMO ĮVERTINIMAS

2023-10-23

Vilnius

1. Atsparumo korupcijai reikalavimų Ginčų komisijoje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija) įgyvendinimo įvertinimo tikslas – Ginčų komisijai įsivertinti atsparumo korupcijai reikalavimų vykdymą: patikrinti, ar pakankamai yra imamasi veiksmų, kuriant ir įgyvendinant korupcijai atsparią aplinką įstaigoje ir nusistatyti atsparumo korupcijai lygį (toliau – AKL).

2. Ginčų komisijos patikėtinis, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, atsparumo korupcijai reikalavimų įgyvendinimo įvertinimą atliko 2023 metų IV ketvirčio pradžioje pagal Ginčų komisijos narių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – Ginčų komisijos darbuotojai) anonimiškai AKL nustatymo anketoje pateiktus vertinimo kriterijus.

3. Ginčų komisijos darbuotojų anoniminė apklausa atlikta, jiems atsakant į nustatytos formos AKL nustatymo anketoje (pridedama) (toliau – klausimynas) pateikiamus klausimus, susijusius su šiomis sritimis:

- 3.1. bendrasis korupcijos ir korupcijos prevencijos suvokimas;
- 3.2. interesų konfliktų valdymas ir dovanų politikos įgyvendinimas;
- 3.3. pranešėjų apsauga;
- 3.4. antikorupcinio sąmoningumo didinimas.

4. Klausimyno užpildymo ir AKL apskaičiavimą sudaro šie etapai:

4.1. I etapas: Ginčų komisija pildo klausimyną ir pažymi vieną iš galimų atsakymų: „Taip“, „Iš dalies“ arba „Ne“ bei pateikia jo vertinimą:

1) atsakymas „Taip“ žymimas, kai kriterijus įgyvendintas ir (arba) nuolatos vykdomas (įgyvendinta 100–71 proc.). „Taip“ rekomenduotina žymėti ir tais atvejais, kai tokių atvejų nėra buvę, pvz., jei įstaigoje nėra buvę korupcijos atvejų, reikėtų žymėti „Taip“. Kiekvienas atsakymas „Taip“ vertinamas 1 balu.

2) atsakymas „Iš dalies“ žymimas, kai kriterijus taikomas iš dalies arba jo įgyvendinimas yra tobulintinas (įgyvendinta 70–31 proc.). Kiekvienas atsakymas „Iš dalies“ vertinamas 0,5 balo. Tais atvejais, kai klausimyne pažymima „Iš dalies“, rekomenduojama pateikti tokio atsakymo paaiškinimą.

3) atsakymas „Ne“ žymimas, kai toks kriterijus praktiškai netaikomas (nevykdomas) (įgyvendinta 30–0 proc.). Kiekvienas atsakymas „Ne“ vertinamas 0 balų. Jei yra tokių klausimų, kurie nesusiję, pvz., su įstaigos kompetencija, tai pažymima skiltyje „Pastabos“.

4.2. II etapas: kiekvieno užpildyto klausimyno įvertinimas apskaičiuojamas pagal surinktų balų vidurkį, tai yra pagal formulę:

$A = X:Z$, kai: A – klausimyno įvertinimas, X – surinktų balų suma, Z – klausimyne esančių klausimų skaičius.

Pavyzdžiui: pildydama klausimyną, susidedantį iš 15 klausimų, įstaiga pažymėjo penkis atsakymus „Taip“, aštuonis atsakymus „Iš dalies“ ir du atsakymus „Ne“. Tuomet $A = (5 \times 1 + 8 \times 0,5 + 2 \times 0) : 15 = 9 : 15 = 0,6$. 10 „Pastabose“ pažymėti atsakymai (klausimai), pvz., nesusiję su įstaigos kompetencija, apskaičiuojant balų vidurkį, į Z skaičių neįtraukiami. Pavyzdžiui, jei įstaiga pažymėjo penkis atsakymus „Taip“, penkis „Ne“, o penki klausimai buvo „Pastabose“ pažymėti kaip nesusiję, tuomet $A = (5 \times 1 + 5 \times 0) : 10 = 0,5$.

Ginčų komisijos nariai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – Ginčų komisijos darbuotojai) (iš 8 darbuotojų gauti 7 užpildyti klausimynai) pateikė užpildytus klausimynus.

Apskaičiuotas Ginčų komisijos darbuotojų pateiktų klausimynų įvertinimas: $A=(14 \times 1 + 6 \times 0,5):21=17:21=0,8$ (visų 7 pateiktų klausimynų apskaičiuotas A yra vienodas).

4.3. III etapas: apskaičiuojamas bendrasis įstaigos AKL. AKL apskaičiuojamas pagal formulę: $AKL=B-Q \times 0,2$, kai:

B – visų pirmiau apskaičiuotų A vidurkis.

Q – įstaigoje per metus padarytų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų skaičius, kuris dauginamas iš 0,2.

Pavyzdžiui: įstaiga užpildė ir apskaičiavo keturis klausimynų vidurkius: Klausimyno Nr. 1 balų vidurkis yra 0,6; klausimyno Nr. 2 balų vidurkis yra 1; klausimyno Nr. 3 balų vidurkis yra 0,7; klausimyno Nr. 4 balų vidurkis yra 1. Tuomet visų klausimynų vidurkis: $B=(0,6+0,2+0,7+1):4=2,5:4=0,62$. Suapvalinama iki šimtųjų pagal bendrąsias matematikos taisykles. Įstaigoje per metus padarytų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų – 1. Tuomet bendras įstaigos AKL $=0,62-1 \times 0,2=0,62-0,2=0,42$.

Bendras visų Ginčų komisijos darbuotojų klausimynų A vidurkis $B=0,8 \times 7$ (gauta užpildytų klausimynų su vienodu A): $7=5,6:7=0,8$.

AKL=0,8-0x0,2=0,8 (darbuotojų požiūriu).

4.4. IV etapas: AKL vertinamas pagal šiuos intervalus:

- 1) aukštas AKL, kai apskaičiuoto AKL reikšmė nuo 0,8 iki 1.
- 2) aukštesnis, nei vidutinis AKL, kai apskaičiuoto AKL reikšmė nuo 0,6 iki 0,8.
- 3) vidutinis AKL, kai apskaičiuoto AKL reikšmė nuo 0,4 iki 0,6.
- 4) žemesnis, nei vidutinis AKL, kai apskaičiuoto AKL reikšmė nuo 0,2 iki 0,4.
- 5) žemas AKL, kai apskaičiuoto AKL reikšmė nuo 0 iki 0,2.

Pavyzdžiui: apskaičiuotas AKL=0,42 laikomas vidutiniu. Bendrasis įstaigos AKL naudojamas vertinant įstaigos korupcijos prevencijos programos rezultatyvumą (kaip rezultato vertinimo rodiklis, vertinant jo pokytį, siekiamybė būtų „1“, reikšmės didėjimas).

5. Ginčų komisija, atsižvelgdama į įvertinimo rezultatus, numato ir įgyvendina priemones, skirtas pagerinti AKL, kurios įtraukiamos į Ginčų komisijos Korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonių planą.

6. Ginčų komisija savo interneto svetainės puslapyje „Korupcijos prevencija“ skelbia savo įstaigos užpildytus klausimynus ir įvertinimo rezultatų suvestinę, AKL už praėjusius metus ir įstaigos AKL pokytį už paskutinių 3 metų laikotarpį (išskyrus pirmus ir antrus įvertinimo metus, kai įstaiga šių duomenų neturi).

7. Įvertinus Ginčų komisijos darbuotojų AKL nustatymo anketų reikšmes ir Ginčų komisijos AKL nustatymo klausimyno rezultatus teigtina, kad Ginčų komisijos AKL yra aukštas.

PRIDEDAMA:

1. Ginčų komisijos AKL nustatymo klausimynas, 14 lapų.
2. Atsparumo korupcijai lygio nustatymo anketa (forma), 5 lapai.

Patikėtinis

Deividas Kerulis